

دیوید لاج

هنر داستان نویسی

با نمونه‌هایی از متن‌های کلاسیک و مدرن

ترجمه رضایابی

هنر است مطالب

۱
۱۵
۲۱
۲۲
۲۳
۲۷
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

نشرنی

۲۶۹۱ ژرند (دانلد باون) ..... (۷۶۷) سید علی حسینی (مجله) ۵۴۱

۲۶۹۲ جورج ویلیام گور ..... (مجله) ۹۴۱

۲۶۹۳ اسرار عدنان و جورج اسپینگ ..... (۶۵۷) ۷۸۴

۲۶۹۴ سدا (فتن برحسب) ..... (مجله) ۸۲۵

۲۶۹۵ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۶۲۵

۲۶۹۶ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۲۲۵

۲۶۹۷ سید محمد نادر علی بی ..... (مجله) ۱۲۵

۲۶۹۸ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۲۲۵

۲۶۹۹ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۲۲۵

فهرست مطالب

۲۷۰۰ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۲۲۵

۲۷۰۱ اسرار (مجله) ..... (مجله) ۲۲۵

سخن مترجم ۹

پیش‌گفتار ۱۵

۱ آغاز (جین آستین، فورد مدوکس فورد) ۲۳

۲ مؤلف مداخله‌گر (جورج الیوت، ای. ام. فورستر) ۳۳

۳ تعلیق (تاماس هاردی) ۴۱

۴ اسکار نوجوان (جی. دی. سلینجر) ۴۷

۵ رمان نامه‌نگارانه (مایکل فرین) ۵۵

۶ زاویه دید (هنری جیمز) ۶۱

۷ رمز و راز (رادیارد کیپلینگ) ۶۹

۸ نام‌ها (دیوید لاج، پل آستر) ۷۷

۹ سیلان آگاهی (ویرجینیا وولف) ۸۷

۱۰ تک‌گویی درونی (جیمز جویس) ۹۵

۱۱ آشنایی‌زدایی (شارلوت برونته) ۱۰۳

۱۲ حس و حال مکان (مارتین ایمیس) ۱۰۹

۱۳ فهرست‌ها (اف. اسکات فیتزجرالد) ۱۱۷

۱۴ معرفی کاراکتر (کریستوفر ایشروود) ۱۲۵

۱۵	شگفتی (ویلیام میکپیس تاکری)	۱۳۳
۱۶	شکستن زمان (میوریل اسپارک)	۱۳۹
۱۷	خواننده درون متن (لارنس استرن)	۱۴۷
۱۸	هوا (جین آستین، چارلز دیکنز)	۱۵۳
۱۹	تکرار (ارنست همینگوی)	۱۶۱
۲۰	نثر آهنگین (ولادیمیر نابوکوف)	۱۶۹
۲۱	متن آمیختگی (جوزف کانراد)	۱۷۵
۲۲	رمان تجربی (هنری گرین)	۱۸۵
۲۳	رمان کمیک (کینگزلی ایبیس)	۱۹۳
۲۴	رئالیسم جادویی (میلان کوندرا)	۲۰۱
۲۵	ماندن در سطح (ملکم برادبری)	۲۰۷
۲۶	نشان دادن و گفتن (هنری فیلدینگ)	۲۱۳
۲۷	گفتن با چند صدا (فی ولدن)	۲۱۹
۲۸	حس و حال گذشته (جان فالز)	۲۲۷
۲۹	تصور آینده (جورج اورول)	۲۳۳
۳۰	نمادگرایی (دی. ایچ. لارنس)	۲۳۹
۳۱	تمثیل (سمیوئل باتلر)	۲۴۵
۳۲	تجلی (جان آیدایک)	۲۵۱
۳۳	تصادف (هنری جیمز)	۲۵۷
۳۴	راوی غیرمتعمد (کازوئو ایشیگورو)	۲۶۵
۳۵	محیط غریب (گراهام گرین)	۲۷۱
۳۶	فصل بندی و غیره (تابایاس اسمالت، لارنس استرن، سر والتر اسکات، جورج الیوت، جیمز جویس)	۲۷۷
۳۷	تلفن (ایولین وو)	۲۸۷
۳۸	سوررئالیسم (لئونورا کارینگتن)	۲۹۳
۳۹	پوشیده گویی و کنایه (ارنلد بنت)	۲۹۹
۴۰	انگیزه (جورج الیوت)	۳۰۵

۴۱	دیرند (دانالد بارتلمی)	۳۱۱
۴۲	تلویح (ویلیام کوپر)	۳۱۷
۴۳	اسم و عنوان (جورج کیسینگ)	۳۲۳
۴۴	ایده‌ها (انتنی پرچس)	۳۲۹
۴۵	رمان غیرداستانی (تاماس کارلایل)	۳۳۵
۴۶	فرا داستان (جان بارت)	۳۴۳
۴۷	امور خارق العاده (ادگار آلن پو)	۳۵۱
۴۸	ساختار روایی (لئونارد مایکلز)	۳۵۷
۴۹	آپوریا (سمیوئل بکت)	۳۶۳
۵۰	پایان (جین آستین، ویلیام گولدینگ)	۳۷۱
۳۷۹	واژه‌نامه (فارسی-انگلیسی)	۳۷۹
۳۸۳	واژه‌نامه (انگلیسی-فارسی)	۳۸۳
۳۸۷	کتاب‌نامه	۳۸۷
۳۹۳	نام‌نامه	۳۹۳

دیوید لاج رمان‌های متعددی نوشته است و جوایز متعددی نیز برده است: سینماورها^۱ (۱۹۶۰)، بریتیش میوزیم دارد فرو می‌باشد^۲ (۱۹۶۵)، جاها عوض^۳ (۱۹۷۵)، تاکجا می‌توانی بروی؟^۴ (۱۹۸۰)، دنیای کوچک^۵ (۱۹۸۴)، و کار قشنگ^۶ (۱۹۸۸) از معروف‌ترین آثار داستانی او هستند؛ اما دیوید لاج در حوزه نقد ادبی مقام بسیار بالایی دارد و کتاب‌های مهم و تأثیرگذاری نوشته است که بعضی از آن‌ها دیگر کلاسیک شده‌اند، از جمله زبان داستان^۷ (۱۹۶۶)، رمان‌نویس بر سر دوراهی^۸ (۱۹۷۱)، شیوه‌های مدرن‌نویسی^۹ (۱۹۷۷)، کارکردن با ساختارگرایی^{۱۰} (۱۹۸۱)، تئوری و نقد مدرن^{۱۱} (ویراستار، ۱۹۸۸) و پس از باختین: جستارهایی در داستان و نقد^{۱۲} (۱۹۹۰). مجموعه‌ای از جستارهایش به نام باز بنویس^{۱۳} در سال ۱۹۸۶ در آمد و کتاب حاضر، یعنی هنر داستان‌نویسی^{۱۴}، در سال ۱۹۹۲ منتشر شد که مجموعه مقاله‌های او در درباره جنبه‌های مختلف هنر داستان‌نویسی است. کتاب پراتیک نوشتن^{۱۵} او در سال ۱۹۹۶ چاپ شد که مجموعه جالبی است از جستارها، گفتارها، بررسی‌ها و خاطره‌ها درباره جنبه‌های گوناگون نوشتن خلاق. آثار دیوید لاج به بیش از بیست زبان ترجمه شده است.

هنر داستان‌نویسی، همان‌طور که دیوید لاج در پیش‌گفتار توضیح داده است، مجموعه‌ای است از مقاله‌هایی که او در سال‌های ۱۹۹۱ و ۱۹۹۲ در ستون هفتگی ثابتی در روزنامه ایندپندنت آن ساندی^{۱۶} درباره شیوه‌ها و شگردها و جنبه‌های

1. <i>The Picturegoers</i>	2. <i>The British Museum is Falling Down</i>
3. <i>Changing Places</i>	4. <i>How Far Can You Go?</i>
5. <i>Small World</i>	6. <i>Nice Work</i>
7. <i>Language of Fiction</i>	8. <i>The Novelist at the Crossroads</i>
9. <i>The Modes of Modern Writing</i>	10. <i>Working with Structuralism</i>
11. <i>Modern Criticism and Theory</i>	
12. <i>After Bakhtin: Essays on Fiction and Criticism</i>	
13. <i>Write on</i>	14. <i>The Art of Fiction</i>
15. <i>The Practice of Writing</i>	16. <i>Independent on Sunday</i>

مختلف داستان‌نویسی نوشته و سپس با اصلاحات و تغییراتی به صورت کتاب درآورده است. کتاب ۵۰ فصل دارد که هر کدام آن‌ها به موضوع و مبحث خاصی مربوط می‌شود، هر چند که این موضوع‌ها و مبحث‌ها عملاً در عالم داستان‌نویسی از یکدیگر جدا نیستند و مجموع آن‌هاست که کلیتی از جهان رمان و داستان‌نویسی می‌سازد. دیوید لاج در بحث‌ها و بررسی‌هایش به سراغ بیش از دو بیست اثر داستانی کلاسیک و مدرن رفته است و قطعه‌های مختلفی از رمان‌ها و داستان‌ها را مثال زده است. به این ترتیب، غیر از بحث‌ها و مفهوم‌های تئوریک، خوانندگان با حجم قابل توجهی از متن‌های ادبی و داستانی سروکار پیدا می‌کنند که مطالعه آن‌ها فی‌نفسه نیز لذت‌بخش است و به افزایش آگاهی و آشنایی با آثار مهم ادبی کمک می‌کند.

اما همین تنوع مثال‌ها و مفهوم‌ها کار من مترجم را سنگین‌تر کرده است. از یک طرف، می‌بایست به اصل آثاری که نویسنده مثال زده است مراجعه کنم تا اولاً حال و هوای آن‌ها را دریابم و ثانیاً برای ترجمه آن‌ها روشی را در پیش بگیرم که هم اصالت آن‌ها را منعکس کند و هم با توضیحات نویسنده انطباق داشته باشد. این کار بسیار وقت‌گیر بود و دقت فراوان می‌طلبید و مستلزم مراجعه به آثار ترجمه‌شده نیز بود. تا جایی که امکان داشت به ترجمه‌های موجود مراجعه کردم، هرچند که در محصول نهایی‌ام این‌طور به نظر می‌رسد که از ترجمه‌های موجود زیاد استفاده نکرده‌ام. استفاده‌ام از ترجمه‌های موجود عمدتاً مفهومی و به قصد آشنایی یافتن بوده است، نه انشایی یا نگارشی و به قصد رونویسی. البته در چند مورد که به نوشته‌های جیمز جویس مربوط می‌شود نه آن‌ها را ترجمه کرده‌ام و نه ترجمه‌ای را نقل کرده‌ام، و خواننده دقیق وقتی آن قسمت‌ها را مطالعه کند علت را درخواهد یافت. در مواردی هم که ترجمه‌های موجود از خودم بوده، مانند آثار جین آستین، تقریباً مو به مو از آن‌ها استفاده کرده‌ام. در یکی دو مورد نیز از ترجمه‌های موجود با حک و اصلاح جزئی بهره برده‌ام، مانند ترجمه نجف دریابندری از بازمانده روز کازوئو ایشیگورو. (در جریان بررسی ترجمه‌های آثاری که در کارم به آن‌ها مراجعه کرده‌ام متأسفانه با این واقعیت تلخ نیز مواجه شده‌ام که بسیاری از آثار مهم داستانی با ترجمه‌هایی در اختیار ما قرار گرفته‌اند که نه تنها امین نیستند بلکه نثر فارسی